

14. MEKTUP

١٤- ﴿ الْمَكْتُوبُ الرَّابِعُ عَشَرَ : فِي بَيَانِ حُصُولِ الْوَقَائِعِ الَّتِي عَرَضَتْ فِي
اِثْنَاءِ الطَّرِيقِ وَبَيَانِ اَحْوَالِ بَعْضِ الْمُسْتَرْشِدِينَ كَتَبَهُ اِلَى شَيْخِهِ الْمُعَظَّمِ اَيْضًا ﴾

(عَرِيضَةٌ) أَقَلُّ الْعَبِيدِ أَحْمَدُ إِنَّ التَّحَلِّيَّاتِ الَّتِي ظَهَرَتْ فِي مَرَاتِبِ الْأَكْوَانِ وَقَدْ كُنْتُ
عَرَضْتُ بَعْضَهَا فِي الْعَرِيضَةِ السَّابِقَةِ ظَهَرَتْ بَعْدَهَا مَرْتَبَةُ الْوُجُوبِ الَّتِي هِيَ جَامِعَةٌ
لِلصِّفَاتِ الْكُلِّيَّةِ وَتَمَثَّلَتْ فِي صُورَةِ امْرَأَةٍ دَمِيمَةٍ مُسَوَّدَةِ اللَّوْنِ ثُمَّ تَحَلَّتْ بَعْدَ ذَلِكَ
مَرْتَبَةُ الْأَحْدِيَّةِ فِي صُورَةِ رَجُلٍ طَوِيلٍ قَائِمٍ عَلَى جِدَارٍ رَفِيقٍ غَيْرِ مُرْتَفِعٍ وَظَهَرَ كُلُّ
وَاحِدٍ مِنْ هَذَيْنِ التَّحَلِّيَيْنِ بِعُنْوَانِ الْحَقَائِدِ بِخِلَافِ التَّحَلِّيَّاتِ السَّابِقَةِ فَإِنَّهَا مَا كَانَتْ
بِهَذَا الْعُنْوَانِ وَعَرَضَ لِي فِي ذَلِكَ الْاِثْنَاءِ تَمَنَّى الْمَوْتَ وَخِيلَ لِي كَأَنِّي قَائِمٌ عَلَى
سَاحِلِ الْبَحْرِ الْمُحِيطِ لَأَرْمِي فِيهِ نَفْسِي وَلَكِنِّي مَرْبُوطٌ بِالْحَبْلِ عَلَى وَرَائِي فَلَا يُمَكِّنُ
الدُّخُولُ فِي الْبَحْرِ وَصَارَ مَعْلُومًا لِي أَنَّ ذَلِكَ الْحَبْلَ عِبَارَةٌ عَنِ التَّعَلُّقِ بِالْبَدَنِ فَتَمَنَيْتُ
انْقِطَاعَ ذَلِكَ التَّعَلُّقِ ثُمَّ عَرَضْتُ كَيْفِيَّةَ خَاصَّةٍ فَوَجَدْتُ فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ بِطَرِيقِ الذُّوقِ
أَنَّهُ لَمْ يَبْقَ فِي الْقَلْبِ مُقْتَضَى غَيْرِ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ ثُمَّ وَقَعَ النَّظَرُ عَلَى الصِّفَاتِ الْكُلِّيَّةِ
الْوُجُوبِيَّةِ الَّتِي اكْتَسَبَتْ الْخُصُوصِيَّاتِ بِاعْتِبَارِ الْمَحَالِّ وَالْمَظَاهِرِ ثُمَّ سَقَطَتْ
الْخُصُوصِيَّاتُ عَنْهَا بَعْدَ ذَلِكَ بِالتَّمَامِ وَلَمْ يَبْقَ الصِّفَاتُ إِلَّا بِعُنْوَانِ الْكُلِّيَّةِ الْوُجُودِيَّةِ
وَوَقَعَ النَّظَرُ اَيْضًا عَلَى صُورَةِ تَجَرُّدِهَا عَنِ الْخُصُوصِيَّاتِ وَحِينَئِذٍ صَارَ مَعْلُومًا أَنَّ
الصِّفَاتَ قَدْ أُعْطِيَتْ الْآنَ لِلْأَصْلِ حَقِيقَةً وَقَبْلَ تَجَرُّدِهَا عَنِ الْخُصُوصِيَّاتِ لَمْ يَكُنْ
مَعْنَى لِإِعْطَائِهَا الْأَصْلَ اللَّهُمَّ إِلَّا إِنْ كَانَ عَلَى طَرِيقِ التَّحَوُّزِ كَمَا هُوَ حَالُ أَرْبَابِ
التَّجَلَّى الصُّورِيِّ وَتَحَقَّقَ الْفَنَاءُ الْحَقِيقِيُّ فِي هَذَا الْوَقْتِ وَبَعْدَ التَّحَقُّقِ بِهَذِهِ الْحَالَةِ
وَجَدْتُ الصِّفَاتِ الَّتِي فِيَّ وَفِيَّ غَيْرِي عَلَى نَهْجٍ وَاحِدٍ وَارْتَفَعَ امْتِنَانُ الْمَحَالِّ وَتَيَسَّرَ

فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ التَّخْلُصُ عَنْ بَعْضِ دَقَائِقِ أَنْوَاعِ الشَّرِكِ الْخَفِيِّ فَلَمْ يَبْقَ حِينَئِذٍ الْعَرْشُ وَلَا الْفَرْشُ وَلَا الْمَكَانُ وَلَا الزَّمَانُ وَلَا الْجِهَاتُ وَلَا الْحُدُودُ فَإِنْ تَفَكَّرْتَ فَرَضًا سِنِينَ لَا يَحْصُلُ الْعِلْمُ بِأَنَّ ذَرَّةً مِنَ الْعَالَمِ مَخْلُوقَةٌ ثُمَّ وَقَعَ النَّظَرُ عَلَى تَعْيِينِ نَفْسِي وَالْوَجْهِ الْخَاصِّ الَّذِي فِيهِ وَكَانَ التَّعْيِينُ فِي صُورَةِ ثَوْبٍ بَالٍ مُتَمَرِّقٍ مَلْبُوسٍ لِشَخْصٍ وَعَلِمْتُ أَنَّ هَذَا الشَّخْصَ هُوَ الْوَجْهِ الْخَاصُّ لَكِنْ لَمْ يُتَصَوَّرْ ذَلِكَ بِعُنْوَانِ الْحَقَائِقِ ثُمَّ تَعَلَّقَ النَّظَرُ بَعْدَ ذَلِكَ بِجِلْدٍ رَفِيقٍ فَوْقَ ذَلِكَ الشَّخْصِ مُتَّصِلًا بِهِ ثُمَّ وَجَدْتُ نَفْسِي عَيْنَ ذَلِكَ الْجِلْدِ وَرَأَيْتُ ذَلِكَ الثَّوْبَ الَّذِي هُوَ التَّعْيِينُ أَحَبِّيًا لِنَفْسِي يَعْنِي مُفَارِقًا وَمُتَفَكِّيًا عَنْهُ وَ وَقَعَ النَّظَرُ عَلَى نُورٍ فِي الْجِلْدِ ثُمَّ غَابَ ذَلِكَ النُّورُ بَعْدَ سَاعَةٍ عَنِ النَّظَرِ وَارْتَفَعَ الْجِلْدُ وَالثَّوْبُ أَيْضًا عَنِ النَّظَرِ وَبَقِيََتْ تِلْكَ الْجِهَالَةُ السَّابِقَةُ وَلْتَعْرِضْ صُورَةَ هَذِهِ الْوَاقِعَةِ الْمَذْكُورَةِ عَلَى مَا بَلَغَهُ عِلْمِي لِیُعْلَمَ صِحَّتُهُ وَسَقَمُهُ وَهُوَ أَنَّ الصُّورَةَ الْمَذْكُورَةَ عِبَارَةً عَنِ الْعَيْنِ الثَّابِتِ كَالْبَرْزَخِ بَيْنَ الْوُجُوبِ وَالْإِمْكَانِ حَيْثُ افْتَرَقَ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْ طَرَفَيْهِ عَنِ الْآخَرِ وَتَحَقَّقَ بِكَمَالِ الْفَرْقِ وَالْجِلْدُ الَّذِي وَقَعَ بَيْنَ الثَّوْبِ وَالنُّورِ بَرْزَخٌ بَيْنَ الْوُجُودِ وَالْعَدَمِ وَوَجَدَانُ نَفْسِي عَيْنَ ذَلِكَ الْجِلْدِ أَخِيرًا إِشَارَةً إِلَى وَصُولِي إِلَى الْبَرْزَخِيَّةِ وَقَدْ كُنْتُ وَجَدْتَنِي سَابِقًا فِي الْوَقَائِعِ بَرْزَخًا بَيْنَ الْوُجُودِ وَالْعَدَمِ وَالظَّاهِرِ أَنَّ ذَلِكَ كَانَ بِالنِّسْبَةِ إِلَى الْآفَاقِ وَهَذَا بِالنَّظَرِ إِلَى النَّفْسِ وَقَدْ ظَهَرَ فِي ذَلِكَ فَرْقٌ آخَرُ أَيْضًا وَلَكِنِّي نَسِيتُهُ وَقَدْ كَتَبْتُهُ هَذَا وَمَا هُوَ الْحَاصِلُ دَائِمًا هُوَ التَّكَارُّ وَالْجِهَالَةُ وَيَظْهَرُ أَحْيَانًا مِثْلُ هَذِهِ الشَّعْبَةِ ثُمَّ يَنْعَدِمُ وَتَبْقَى مَعْرِفَتُهُ وَأَعْجِزُ عَنْ تَعْيِيرِ بَعْضِ الْوَقَائِعِ وَالَّذِي يَقَعُ فِي الْخَاطِرِ مِنْ تَعْيِيرِهِ لَا أَعْتَمِدُ عَلَيْهِ وَبِهَذَا السَّبَبِ اتَّجَاسَرُ فِي الْعَرَائِضِ رَجَاءً حُصُولِ الْيَقِينِ بِتَنْبِيهِ الْحَضَرَةِ وَالْمَرْجُوُّ تَيْسُرُ النِّجَاةِ عَنِ التَّعَلُّقَاتِ الدُّنْيَا بِتَوَجُّهَاتِكُمْ الْعَالِيَةِ وَالْأَفْلاَمُ مُشْكَلٌ جَدًّا ﴿شِعْرٌ﴾:

مَنْ لَمْ يُعْنِهِ مُهَيِّمٌ وَخَوَاصُّهُ * لَا سَوْدَ صَفْحَتِهِ وَلَوْ هُوَ مِنْ مَلِكٍ

وَالشَّيْخُ طَهْ بْنُ الشَّيْخِ عَبْدِ اللَّهِ النَّيَّازِيُّ الَّذِي هُوَ مِنْ مَشَاهِيرِ مَشَائِخِ سَرَهَنْدٍ وَبَيْنَهُ

وَيَبِينُ الْحَاجَّ عَبْدَ الْعَزِيزِ مَوَدَّةً تَامَةً اسْتَدْعَى تَقْبِيلَ الْأَقْدَامِ الْمُبَارَكَةِ وَفِيهِ دَاعِيَةُ الْإِنَابَةِ
وَالدُّخُولِ فِي هَذِهِ الطَّرِيقَةِ الْعَلِيَّةِ الشَّرِيفَةِ وَالتَّجَاؤِ إِلَى بِالصَّدَقِ وَالْإِنْكَسَارِ فَأَمَرْتُهُ
بِالِاسْتِخَارَةِ وَلَهُ مُنَاسَبَةٌ فِي الظَّاهِرِ وَالْأَصْحَابُ الَّذِينَ أَخَذُوا الذِّكْرَ هُنَا مُشْتَغِلُونَ
بِطَرِيقِ الرَّابِطَةِ فِي الْأَكْثَرِ يَجِيئُ بَعْضُهُمْ بِأَخْذِ الرَّابِطَةِ بِالرُّؤْيَا فِي الْوَقَاعَاتِ وَكَانَ
لِبَعْضِهِمْ رَابِطَةٌ قَبْلَ الْمَجِيئِ مِنْ دَهْلَى يَذْهَبُونَ أَوَّلًا بِالْحُضُورِ وَالِاسْتِغْرَاقِ وَبَعْضُ
مِنْهُمْ يُعْطِي الصِّفَاتِ الْأَصْلَ يَعْنِي يَرَاهَا مِنْهُ وَبَعْضُهُمْ لَا وَلَكِنْ لَا يَذْهَبُ مِنْهُمْ أَحَدٌ
عَلَى طَرِيقِ تَوْحِيدِ الْوُجُودِ وَالْأَنْوَارِ وَالْكَشُوفِ وَوَصَلَ الْمَلَأَ قَاسِمٌ عَلَى وَالْمَلَأُ
مَرْدُودٌ مُحَمَّدٌ وَعَبْدُ الْمُؤْمِنِ ظَاهِرًا إِلَى نُقْطَةِ فَوْقَانِيَّةٍ مِنْ مَقَامِ الْجَذْبَةِ وَلَكِنْ الْمَلَأُ
قَاسِمٌ مُتَوَجِّهٌ إِلَى النَّزُولِ وَنُزُولُ الْبَاقِينَ لَيْسَ بِمَعْلُومٍ وَالشَّيْخُ نُورٌ أَيْضًا قَرِيبٌ مِنْ
النُّقْطَةِ وَلَمْ يَصِلْ إِلَيْهَا بَعْدُ وَالْمَلَأُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ أَيْضًا قَرِيبٌ مِنَ النُّقْطَةِ وَلَكِنْ فِي الْبَيْنِ
مَسَافَةٌ قَلِيلَةٌ وَحَصَلَ لِلْمَلَأِ عَبْدُ الْهَادِي فِيهِ حُضُورٌ مَعَ الْإِسْتِغْرَاقِ وَهُوَ يَقُولُ أَشَاهِدُ
الْمُطْلَقَ الْمُنَزَّرَةَ جَلَّ شَأْنُهُ فِي الْأَشْيَاءِ بِصِفَةِ التَّنْزِيهِ وَأَرَى الْأَفْعَالَ أَيْضًا مِنْهُ تَعَالَى
وَمَا يُفَاضُ عَلَى الطَّالِبِينَ وَالْمُسْتَعِدِّينَ فَإِنَّمَا هُوَ مِنْ دَوْلَتِكُمْ وَلَيْسَ لِهَذَا الْفَقِيرِ نَصِيبٌ
فِي إِفَاضَتِهِ ﴿ع﴾: أَنَا ذَاكَ أَحْمَدُ لَمْ أَكُنْ مُتَغَيِّرًا * وَقَدْ قُلْتُمْ يَوْمًا فِيمَا بَيْنَ وَاقِعَةٍ مِنْ
الْوَقَائِعِ إِنَّهُ لَوْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ مَعْنَى الْمَحْبُوبِيَّةِ لَوْقَعَ تَوَقُّفٌ كَثِيرٌ فِي الْوُصُولِ إِلَى الْمَقْصِدِ
وَيَنْتَبِهُ الْمَحْبُوبِيَّةُ أَيْضًا بِعِنَايَتِكُمْ وَلِي مِنْ ذَلِكَ الْكَلَامِ رَجَاءٌ تَامٌ وَهَذِهِ الْجَرَاءَةُ كُلُّهَا
مِنْ ذَلِكَ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup, yolda arız olan bazı vakıaların¹¹⁴ temini ve irşad taliplilerinin hallerinin beyanı ile ilgilidir. İmam-ı Rabbani bu mektubu şeyhi Muhammed Bakıbillah'a yazmıştır.

¹¹⁴ Vakıa, misal ya da hitap yoluyla melekût aleminden sûfinin kalbine gelen mana ve hakikatter.

Kulların en küçüğü Ahmed'den arzuhal..

Kevnler¹¹⁵ mertebesinde zuhur eden bazı tecellilerin bir kısmını önceki arzuhalimde yazmıştım. Bu tecellilerden sonra külli sıfatları toplayan vücup¹¹⁶ mertebesi zuhur etti. Bu mertebe çirkin ve kara tenli bir kadın suretinde canlandı. Daha sonra, alçak ve ince bir duvarın üstünde uzun boylu bir adam suretinde *ehadiyet*¹¹⁷ mertebesi tecelli etti. Bu iki tecellinin her biri hakkaniyet (gerçeklik) şeklinde zuhur etti. Daha önceki tecelliler ise bu tarzda değildi. Bu sırada bana ölüm isteği arız oldu. Hayalimde, okyanusun sahilinde olduğum ve kendimi okyanusa atacağım canlandı. Fakat bir iple arkama bağlı olduğum için okyanusa atılayamıyordum. Böylece bana malum oldu ki; söz konusu ip bedenimle olan alakamdan ibarettir. Derhal (ölüp) bedenimle olan alakamı kesmek istedim. Sonra özel bir hal zuhur etti. Bu hal sırasında, kalbimde Hak Sübhanehû'den başka kimsenin olmadığını bizzat tadarak öğrendim. Daha sonra mahal ve mahzarları (yer ve yansıma noktaları) açısından hususiyet kesbetmiş külli ve vücubi (ilahi) sıfatlara nazarım ilişti. Ardından anılan sıfatlardan hususiyetler tamamen düştü ve sıfatlar külli ve vücudi (varlıksal)lık başlığı altında kaldılar. Bunun gibi sıfatların hususiyetlerden soyutlanmasına nazarım ilişti. O zaman anladım ki, sıfatlar henüz Asl'a (Zât-ı Pâk-i Sübhâniyeye) gerçekten verilmiş oldu. Hususiyetlerden soyutlanmadan önce bunların asla verilmesinin bir anlamı yokmuş. Şu kadar var ki, suri tecelli¹¹⁸ sahiplerinde olduğu gibi bu ancak mecazen olabilir. Hakiki fenanın gerçekleşmesi bu vakitte olur. Bu halle hallendikten sonra kendimde ve başkalarında olan sıfatları aynı tarzda buldum. Artık (Allah'ın sıfatlarının) mahallerinden de imtiyaz (ayrışıklık) kalkmıştı. Bu sırada bazı derin gizli şirk çeşitlerinden kurtulmak da nasip oldu. Bu vakit ne arş ne fers, ne zaman ne mekan, ne yön ne sınır hiçbir şey kalmadı. Faraza senelerce düşünsem alemde bir zerrenin yaratılmış olduğunu hatırlayamayacak hale geldim.

¹¹⁵ Kevn, oluş. Kevnler mertebesi arşın altındaki halk alemi için kullanılan bir deyimdir. Zira bu alemde bulunan eşya ve olgular sürekli oluş (kevn) ve bozuluş (fesad) hali içindedir.

¹¹⁶ Vücup, varlığı zorunlu ve kendi zatının gereği olmak. Bu özellik sadece Allah'a aittir. Vücup mertebesi, Allah'ın zat, sıfat ve isimlerinin mertebesi.

¹¹⁷ Ehadiyet, lâ-taayyün mertebesi. Allah'ın sıfat ve itibarlardan öte öz zat mertebesi. Bu mertebeye ne his ne de idrak erişemediğinden tarif ve tavsifi imkan dışındadır.

¹¹⁸ Suri tecelli, Allah'ın bir kısım eşyanın suretleriyle sûfiye tecelli etmesi. Sûfilerin rivayet ettiği bir hadiste Allah'ın Peygamber Efendimize bir genç suretinde tecelli etmesi gibi.

Bundan sonra kendi taayyünüm¹¹⁹ ve bana özgü veche¹²⁰ gözüm ilişti. Kendi taayyünüm bir şahıs tarafından giyilen parçalanmış eski bir elbise görüntüsündeydi. Bu şahsın bana özgü vecih olduğunu anladım; fakat bu hakiki şekliyle tasavvur olunmadı. Daha sonra mezkur şahsın üzerinde bedenine yapışık ince bir deriye gözüm ilişti. Ardından kendimi bu derinin aynısı olarak buldum. Taayyünüm sandığım o elbiseyi de kendime yabancı ve kendimden ayrı hissettim. Derinin üzerinde gözüme bir nur ilişti ve bir müddet sonra gözden kayboldu. Ardından deri de elbise de gözden kaybolup geriye önceki habersizlik hali kaldı.

Şimdi elimden geldiğince bu zuhuratın suretini tabir etmeye çalışayım da, bu vesileyle sağlam veya çürük olduğu ortaya çıksın. Yukarıda sözünü ettiğim suret imkanla¹²¹ vücup¹²² arasında geçit konumunda olan ayn-ı sabittir.¹²³ Şöyle ki, her ikisi de uçlarından başlayarak birbirlerinden ayrıldı ve tam bir ayrışıklık gerçekleşti. Elbisenin üzerinde bulunan deri ve nur, varlıkla yokluk arasındaki geçittir. Sonradan kendimi bu derinin aynısı bulmam berzahiyete geçitliğe ulaşmama işarettir. Nitekim önceleri de kendimi varlıkla yokluk arasında bir geçit olarak görmüştüm. O zamanlar gördüğüm afaka (kendimden başkalarına) nisbetle idi. Bu seferki ise, kendime nisbetle oldu. Ayrıca bu seferkinde başka bir fark daha zuhur etmişti ama yazarken onu unuttum. İşte sonunda elime geçen daima bilgisizlik oluyor. Bunun gibi efsunlar zaman zaman zuhur ediyor, sonra yok oluyor ve geriye bilgisi kalıyor.

Bazı zuhuratların da tabirinden aciz kalıyor, içime doğan tabirlere de güvenemiyorum. Bundan dolayı arzuhallerimde bunları yazma cesareti buluyor, hazretlerinizin tenbihi ile kesin kanaat elde etmeye çalışıyorum. Yüksek teveccühleriniz sayesinde düşük işlerle alaka kurmaktan kurtulmayı ümid ediyorum. Aksi takdirde iş son derece çetin ve karışık.

Kîme müheymîn¹²⁴ ve adamları yardım etmezse,

¹¹⁹ İmam-ı Rabbani burada kendi varlığının Allah'ın ilmindeki özünü teşkil eden *aynı sabiânî* kastedmektedir.

¹²⁰ Burada İmam-ı Rabbani kendi vechi hassını kastedmektedir. Vechi hasla ilgili açıklama *birinci cild 12. mektubun* dipnotunda geçmiştir.

¹²¹ İmkan, varlığı ve yokluğu birbirine eşit olmakla varlığı zorunlu olmamak, yani varlığı kendinden olmamak. Allah'tan başka her şey varlığın imkan düzeyindedir.

¹²² Vücup, varlığı kendinden ve zorunlu olmak. Yokluğu düşünilememek. Allah'ın varlığı bu düzeydedir.

¹²³ Ayn-ı sabit, eşyanın Allah'ın ilmindeki suretleri ki, bunlar cisimler aleminde gördüğümüz eşyanın özlerini teşkil ederler.

¹²⁴ Müheymîn, Allah'ın güzel isimlerinden biri olup "gözetip koruyan" anlamına gelir.

Onun safîfesi melek de olsa kapkara olur. (Şiir).

Şeyh Abdullah Niyazi'nin oğlu Şeyh Taha,¹²⁵ mübarek ayaklarınızı öpme talebinde bulunarak bu yüce tarikata intisap isteği gösterdi. Bu amaçla sadakat ve tevazu üzere bana iltica etmiş bulunmaktadır. Kendisine istihare yapmasını emrettim. Dış görünüşü itibarıyla bu işe yatkın birisi olarak görünüyor.

Burada tarikat virdi alan kardeşler çoğunlukla rabita yoluyla meşgul oluyorlar. Bazıları zuhurat görerek rabita almaya geliyor. Bazılarının Delhi'den gelmeden önce rabitaları vardı. İlk önce huzur ve istiğrak hali ile gidiyorlar. Bazıları sıfatları asla (zata) veriyor, yani sıfatları asıldan görüyor. bazıları ise bunu yapamıyor. Fakat hiçbirisi tevhid-i vücûdî, nurlar ve keşifler yolundan gitmiyor.

Molla Kasım Ali, Molla Mevdud Muhammed ve Abdülmümin'e gelince bunlar zahirde cezbe makamının üst noktasına vardılar. Fakat Molla Kasım inişe doğru yöneldi. Diğerlerinin inişi henüz malum değil. Şeyh Nur da bu noktaya yaklaştı, ama henüz tam varmış değil. Molla Abdurrahman da anılan noktaya yaklaştı, ama yine de arada az bir mesafe var. Molla Abdulhadi'de huzur ve istiğrak hali mevcut. Kendisi Mutlak Teala'yı bütün eşyada tenzih üzere bulduğunu ve fiilleri de yine Allah'tan gördüğünü söylüyor.

Müridlere akıtılan feyz ve bereket, ancak sizin devletinizdendir. Bu feyzlerin akıtılmasında fakirin bir payı yoktur. Ben aynı Ahmedim, hiç değişmedim.

Zuhuratların birinde, "Eğer onda mahbubiyet olmasaydı, maksada ulaşmada çok duraklamalar yaşardı." demiş ve inayetinizle mahbubiyeti de açıklamıştınız. Benim bu sözden çok ümidim var. Bütün cüretkarlıklarım bundandır.

﴿ KELİME ANLAMI ﴾

14. فِي بَيَانِ حُصُولِ الْمَكْتُوبِ الرَّابِعِ عَشَرَ : < On dördüncü mektup (Ne haftındadır?) وَكَيْفَ الْوَقَائِعِ Vākıaların / zuhûratın oluşunun beyanı Ki onlar âriz olmuştu (Ne zaman?) فِي أَثْنَاءِ الطَّرِيقِ Yol esnasında وَبَيَانِ أَحْوَالِ بَعْضِ الْمُسْتَرْشِدِينَ

¹²⁵ Şeyh Abdullah, Serhend'in meşhur şeyhlerinden olup Hacı Abdulaziz'le arasında güçlü bir sevgi bağı bulunmaktadır. (İmam-ı Rabbani).

Ve bazı irşad taliplerinin hallerinin anlatımı hakkındadır كَتَبَهُ İmâm-ı Rabbânî, اَيْضًا Pek değerli Şeyhine اِلَى شَيْخِهِ الْمُعَظَّمِ (Nâme?) Öncekiler gibi ➤

اِنَّ التَّحْلِيَّاتِ Kulların en küçüğü Ahmed'in arzuhâli: عَرِيضَةُ أَقْلٍ الْعَبِيدِ أَحْمَدَ Kevn Tecelliler فِي مَرَاتِبِ الْأَكْسَوَانِ (Nerede?) Ki, belirmiştir النَّبِيَّ طَهَّرَتْ Mertebelerinde وَقَدْ كُنْتُ عَرَضْتُ Ben arz etmiştim (Neyi?) Bir kısmını بَعْضُهَا O tecellilerden sonra طَهَّرَتْ بَعْدَهَا (Nerede?) Önceki arzuhâlde فِي الْعَرِيضَةِ السَّابِقَةِ (Nerede?) belirdi جَامِعَةً لِلصِّفَاتِ (Nedir?) Ki o اَلَّتِي هِيَ (Neyi?) Vücûp Mertebesi مَرْتَبَةُ الْوُجُوبِ (Neyi?) Bir KÜLLİ sıfatları kapsayıcıdır وَتَمَثَّلَتْ Ve göründü (Nasıl?) KÜLLİ kadın sûretinde ثُمَّ تَجَلَّتْ بَعْدَ مُسَوَّدَةِ اللَّوْنِ Çirkin DİMİME (Öyle Kadın Ki?) Ve kara tenli Ehâdiyet مَرْتَبَةِ الْأَحَدِيَّةِ (Neyi?) Sonra bunun ardından tecelli etti / göründü ذَلِكَ قَائِمٍ طَوِيلٍ (Öyle adam ki?) Bir adam sûretinde فِي صُورَةِ رَجُلٍ (Nasıl?) Uzun İnce ve yüksek رَقِيقٍ غَيْرِ مُرْتَفَعٍ (Öyle duvar ki?) Ve duvar üzerinde olan عَلَى حِذَارٍ Belirdi (Neyi?) Bu iki tecelliden her biri كَلْبٌ وَاحِدٍ مِنْ هَذَيْنِ التَّحْلِيَّاتِ (Neyi?) Önceki بِخِلَافِ التَّحْلِيَّاتِ السَّابِقَةِ Gerçeklik ünvanıyla بِعُنْوَانِ الْحَقَّانِيَّةِ (Neyi?) tecellilerin tersine بِهَذَا الْعُنْوَانِ (Neyi?) Olmamışlardı مَا كَانَتْ Zira onlar فَانْهَآ Bana arız oldu / doğdu (Neyi?) Bu sırada فِي ذَلِكَ الْاَتْنَاءِ (Neyi?) Olum isteği وَخَيَّلَ لِي Ve bana hayal ettirildi ki; كَأَنِّي قَائِمٌ Sanki ben durmaktayım (Neyi?) Okyanus sahilinde عَلَى سَاحِلِ الْبَحْرِ الْمَحِيطِ (Neyi?) Kendimi بِالنَّجْلِ (Neyi?) Ona atmaya yelteniyorum وَلَكِنِّي مَرْبُوطٌ بِالنَّجْلِ (Neyi?) Fakat ipe bağlıyım (Neyi?) Arkamdan عَلَى وَرَائِي (Neyi?) Denize فِي الْبَحْرِ (Neyi?) Bana bilinir وَصَارَ مَعْلُومًا لِي (Neyi?) İbarettir عَنِ التَّعَلُّقِ (Neyi?) Şüphesiz bu ip اَنَّ ذَلِكَ الْحَبْلَ (Neyi?) Bedenle olan bağlantıdan هَمَنْ اِسْتَدَيْتُ (Neyi?) Ardından âriz oldu ثُمَّ عَرَضْتُ (Neyi?) Bu bağlantının kesilmesini كَيْفِيَّةً خَاصَّةً (Neyi?)

بِطَرِيقٍ (Nasıl?) Bu vakitte فِي ذَلِكَ الْوَقْتِ (Ne zaman?) Buldum (Neden?) فَوَجَدْتُ Özel bir hâl مُقْتَضًى (Ne?) Kalpte فِي الْقَلْبِ (Nereden?) Ki kalmamış (Neden?) أَنَّهُ لَمْ يَبْقَ Zevk yoluyla ثُمَّ وَقَعَ النَّظَرُ Hak Sübhânehü dışında ihtiyaç duyulan bir şey Sonra manevi gözüm ilişti (Ne?) عَلَى الصِّفَاتِ الْكُلِّيَّةِ الْوُجُوبِيَّةِ Külli ve Vücûbi اِلْخُصُوصِيَّاتِ (Ne?) Ki, elde etmişlerdir onlar (Neden?) اَلَّتِي اِكْتَسَبَتْ Özellikler (Hangi açıdan?) بِاعْتِبَارِ الْمَحَالِّ وَالْمَظَاهِرِ Yer ve görünme / yansıma noktaları açısından ثُمَّ سَقَطَتْ اِلْخُصُوصِيَّاتُ Sonra özellikler düştü / kayboldu (Neden?) عَنِهَا Sıfatlardan (Ne zaman?) بَعْدَ ذَلِكَ Bunun ardından Tamamen بِاِلْتِمَامٍ (Neden?) أَلَا بَعْدُ اِلْكُلِّيَّةِ الْوُجُودِيَّةِ Sıfatlar kalmadı (Neden?) وَلَمْ تَبْقَ الصِّفَاتُ Vücûdiyye ismiyle kaldı (Ne üzerine?) وَوَقَعَ النَّظَرُ أَيْضًا Gene manevi gözüm ilişti (Neden?) عَنِ اِلْخُصُوصِيَّاتِ O sıfatların soyutlanması üzerine (Neden?) عَلَى صُورَةٍ تَجَرَّدَهَا Özelliklerden (Neden?) وَحِينَئِذٍ O zaman صَارَ مَعْلُومًا Mâlum oldu ki; اَلصِّفَاتُ اَلْأَصْلُ (Nasıl?) زَاةً Şüphesiz sıfatlar (Neden?) قَدْ أُعْطِيَ اَلْآنَ Şu anda verilmiştir (Neden?) عَنِ اِلْخُصُوصِيَّاتِ Sıfatlar soyutlanmadan önce (Neden?) لَأَعْطَانَهَا Bir manası olmamıştır (Neden?) اِنْ كَانَ (Ne zaman?) أَلَا اَللَّهُمَّ! Ancak bir mânası olur (Nasıl?) عَلَى طَرِيقِ التَّجَوُّزِ Mecaz yoluyla Eğer veriliş olursa (Ne?) حَالَ اَرَبَابِ التَّحَلُّى الصُّورَى Sûri tecelli sahiplerinin hâli olduğu gibi (Ne?) وَبَعْدَ Bu vakitte فِي هَذَا الْوَقْتِ (Ne zaman?) اَلْفَنَاءِ اَلْحَقِيقَى Hakîki fenâ gerçekleşti (Ne?) وَجَدْتُ Bu hâlde بِهَذِهِ اَلْحَالَةِ (Ne?) اَلَّتِي فِيَّ Sıfatları buldum (Nasıl buldum?) وَارْتَفَعَ عَلَى نَهْجٍ وَاحِدٍ Aynı yol üzere Kalktı (Ne?) اَلتَّخَلُّصُ Bu vakitte mümkün oldu (Neden?) اَلشَّرْكَ اَلْخَفِىُّ Bazı gizli şirk çeşitlerinin Kurtulmak (Neden?) فَلَمْ يَبْقَ حِينَئِذٍ O taktirde kalmadı (Ne?) اَلْعَرْشُ وَلَا اَلْفَرْشُ وَلَا اَلْمَكَانُ (Ne?) وَلَا اَلزَّمَانُ وَلَا اَلْجِهَاتُ وَلَا اَلْحُدُودُ Ne arş ne de yer, ne mekan ne de zaman, ne

yönler, ne de sınırlar *فَإِنْ تَفَكَّرْتُ* Eğer düşünseydim *(Ne kadar?)* فرضاً سنينَ
 Örneğin senelerce *بِرَّانَ ذَرَّةٍ* Bir bilgi ortaya çıkmazdı *(Neye dair?)* لا يحصل العلمُ
 zerre *(Neden?)* من العالمِ *(Nedir?)* مخلوقه Mahluktur (âlemden bir küçük
 parçanın yaratılmış olduğuna dair) *وَقَعَ النَّظَرُ* Sonra manevi gözüm ilişti *(Ne*
üzerine?) والوجه الخاصَّ Kendi Teayyün'üme *على تعين نفسي* Ve Vechi Hass'a
 في صورة *(Nasıl?)* وكان التعيينُ Teayyün, idi *كِي* o, bendedir (bana hastır) *الَّذِي فِي*
 Ve ملبوسٍ لشخصٍ Yırtılmış *(Oyle elbise ki?)* متمزقٍ Eski bir elbise süretinde
 bir şahsa giydirilmiş *وَعَلِمْتُ* Bildim ki; *هَذَا الشَّخْصُ* Şüphesiz bu şahıs
(Nedir?) لم يتصور ذلكَ Ne var ki; *لَكِنْ* O Vech-i Has'tır *هو الوجه الخاصُّ* Bu
 canlandırılmamıştı *(Neyle?)* بعنوان الحَقَائِدِ Gerçeklik ismiyle *تَعَلَّقَ النَّظَرُ* Ardından
 manevi gözüm ilişti *(Ne zaman?)* بعد ذلكَ Bundan sonra *(Neye?)* بجِلْدٍ رقيقٍ İnce bir
 deriye *(Nereden?)* *فَوْقَ ذَلِكَ الشَّخْصِ* Bu şahsın üstünde *(Ne olduğu halde?)* متصلاً به O
 şahsa yapışık olduğu halde *ثُمَّ وَجَدْتُ نَفْسِي* Sonra kendimi buldum *(Ne olarak?)*
بِ Bu elbiseyi *بِ* Bu deri olarak *وَرَأَيْتُ* Ve gördüm *(Neyi?)* ذلكَ الثَّوبِ
 Kendime *أَحْبَبْتُ لِنَفْسِي* *(Ne olarak gördüm?)* *كِي* o *(Nedir?)* *الَّذِي هُوَ*
 yabancı olarak *يَعْنِي* Yani *مُفَارِقًا عَنْهُ* O deriden (benden) ayrı ve kopuk
 olarak *وَوَقَعَ النَّظَرُ* Aniden bakışım ilişti *(Neye?)* *عَلَى نُورٍ* Bir nura *(Nereden?)*
بَعْدَ سَاعَةٍ Bu nur *(Ne zaman?)* ذلكَ النُّورِ Ardından kayboldu *(Ne?)* *ثُمَّ غَابَ*
 Bir müddet sonra *(Neden kayboldu?)* *عَنِ النَّظَرِ* Gözden / görüşten *وَالثَّوبِ*
 Ve *وَبَقِيَ* Görüşten *عَنِ النَّظَرِ* Nur gibi *(Neden?)* *أَيْضًا* Deri ve elbise kalktı *(Ne gibi?)*
 geriye kaldı *(Ne?)* *تِلْكَ الْحَالَةُ السَّابِقَةُ* Önceki bilgisizlik hâli *(Neyi?)* *تُعْبِيرُ صُورَةَ هَذِهِ الْوَاقِعَةِ الْمَذْكُورَةِ*
(Neye göre?) *عَلَى مَا* O şeye göre ki *(Neyin?)* *بَلَّغَهُ عِلْمِي* İlimim ona ulaşıyor
أَنَّ O da *(Nedir?)* *وَهُوَ* Onun doğruluğu ve yanlışlığı bilinsin diye
عَنِ الْعَيْنِ النَّائِبَةِ Şüphesiz mezkur şekil *(Neden?)* *عِبَارَةٌ* İbarettir
 Aynı sabitten *(Ne gibi?)* *كَالْبَرْزَخِ* Geçit gibi *(Nereden?)* *بَيْنَ الْوُجُوبِ وَالْإِمْكَانِ* Vücûb

ve imkan arasındaki *كُلُّ وَاحِدٍ* Şöyle ki; ayrılmıştır (Neden?) *وَتَحَقَّقَ* Ve her biri sabit olmuş / ortaya çıkmıştır (Neyle?) *بِكَمَالِ الْفَرْقِ* Tam bir ayrışıklıkla *وَالْجِلْدُ الَّذِي* O deri ki; *وَقَعَ بَيْنَ الثَّوْبِ وَالنُّورِ* Elbise ve nur arasında olmuştur (Nedir o?) *وَوَجَدَانِ* Geçittir (Nerede ki?) *بَيْنَ الوجودِ وَالْعَدَمِ* Varlık ve yokluk arasındaki *نَفْسِي* Kendimi buluşum ise (Ne olarak?) *عَيْنَ ذَلِكَ الْجِلْدِ* Bu derinin aynısı olarak (Ne zaman?) *أَخِيرًا* Sonunda (Nedir?) *إِشَارَةً* İşarettir (Neye?) *إِلَى وَصُولِي* Ulaştığıma (Neye?) *وَقَدْ كُنْتُ وَجَدْتَنِي* Zaten kendimi bulmuştum (Ne zaman?) *إِلَى الْبَرْزَخِيَّةِ* Geçitliğe *بَرْزَخًا بَيْنَ الوجودِ وَالْعَدَمِ* Vâkıalarda (Ne olarak?) *فِي الْوَقَائِعِ* Önceden (Nerede?) *كَانَ* Varlık ve yokluk arasında bir geçit olarak *أَنَّ ذَلِكَ* Anlaşılan, önceki *وَهَذَا بِالنَّظَرِ* Bu ise *إِلَى الْآفَاقِ* Nefis dışındakilere *بِالنَّسَبَةِ* Oranla idi (Neye?) *إِلَى النَّفْسِ* Nefse (kendime) *وَقَدْ ظَهَرَ فِي ذَلِكَ* Bu vâkıada ortaya *فَرَّقَ آخَرَ أَيْضًا* Başka bir fark daha *وَلَكِنِّي نَسِيتُهُ* Fakat onu unuttum (Ne zaman?) *وَمَا* O şey ki; *هَذَا* Anlatılanların yanı sıra; *وَقْتُ الْكِتَابَةِ* Yazı sırasında *هَذَا* Sürekli (Nedir o?) *دَائِمًا* O, meydana gelmektedir (Ne zaman?) *وَيُظْهِرُ أَحْيَاءًا* Kimi zaman ortaya çıkıyor (Ney?) *وَالْجَهَالَةَ* O yabancılık ve cehâlettir *ثُمَّ يَنْعَدِمُ* Sonra yok oluyor *مِثْلُ هَذِهِ الشَّعْبَةِ* Bu gibi sihir oyunları / âni güzelliğler *وَتَبْقَى مَعْرِفَتُهُ* Ve onun bilgisi kalıyor geriye *بَعْضُ الْوَقَائِعِ* Bazı vâkıaları yorumlamaktan *وَالَّذِي يَقَعُ* Düşen ise (Nereye?) *لَا أَعْتَمِدُ عَلَيْهِ* Ona *مِنْ تَعْبِيرِهِ* Aklıma (Neden?) *وَبِهَذَا السَّبَبِ* Bu nedenle *أَتَحَاسَرُ فِي الْعَرَائِضِ* Arzuhâllerimde bunlara cesâret ediyorum *رَجَاءَ حُصُولِ الْيَقِينِ* Kesin bilgi elde etmeyi umarak *بِتَنْبِيهِ الْحَضَرَةِ* Zât-ı âlinizin uyarısı doğrultusunda (Hangi doğrultuda?) *عَنِ التَّعَلُّقَاتِ* Kurtuluşun mümkün olmasıdır (Neden?) *بِتَوْجُّهَاتِكُمُ الْعَلِيَّةِ* Yüksek teveccühleriniz *الذِّيَّةِ* Alçak şeylerle ilgiden (Ne sayesinde?)

sevilmişliği açıklamıştınız أَيْضًا Aynı şekilde (Neyfer) بَعَايَتِكُمْ Yüksek lütfunuzla
 وَلِيَّ Benim için vardır (Nedeni) مِنْ ذَلِكَ الْكَلَامِ Bu sözden (Ney) تَامَّ Tam bir
 ümit وَهَذِهِ الْجَرَائِدُ Bu cüretkârlık كُلُّهَا Bütün hepsi (Nedendir) مِنْ ذَلِكَ Bu
 sebeptendir

